

TRONDHEIM KOMMUNE

Miljøenheten

Sjetne barnehage

Trondheim eiendom

N- 7004 Trondheim

Vår saksbehandler
Elin Grønvold Aunet

Vår ref.
14/2682/ A10 &58
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
08.05.2014

Sjetne barnehage- tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. - varsel om pålegg

Miljøenheten er tilsyns- og godkjenningsmyndighet etter *forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.* som regulerer barnas arbeidsmiljø. Miljøenheten gjennomførte 30.04.2014 tilsyn ved Sjetne barnehage.

Tilstede ved befaringen var:

Ella Marie Ingdal, enhetsleder Sjetne barnehage,
Grethe L. Endresen, pedagogisk leder Sjetne barnehage
Ingrid Berdal, verneombud Sjetne barnehage
Gunnar Gamst, driftsoperatør Trondheim eiendom
Per Vidar Melkvik, prosjektleder vedlikehold Trondheim eiendom

Fra miljøenheten møtte:

Bente Løvlie Høier, sjefingeniør
Elin Grønvold Aunet, rådgiver

Bakgrunn for tilsynet:

Miljøenheten gjennomførte i samarbeid med Oppvekstkontoret et elektronisk tilsyn ved alle barnehager i desember 2012. Dette tilsynet hadde fokus på:

- Avviksbehandling og revisjon av rutiner jfr §4 Internkontroll
- Kontroll av sikkerhet jfr §14 Sikkerhet og helsemessig beredskap
- Smittevern og rutiner for lekevask jfr §17 Smittevern

Formålet med tilsynet 30.04.14 var å gjennomgå barnehagens svar ved elektronisk tilsyn og granske barnehagens fremlagte dokumentasjon.

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Miljøenheten
Postboks 2300 Sluppen
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Erling Skakkes gate 14

Telefon:
+47 72542550

Telefaks:
+47 72542551

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse: miljoenheten.postmottak@trondheim.kommune.no
Internettadresse: www.trondheim.kommune.no

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor *forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.*:

- *Avvik* defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.
- *Merknad* er forhold som ikke er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Regelverk:

- Lov av 2011-06-24 nr 29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. med veileder

Beskrivelse av barnehagen

Sjetne barnehage er en kommunal barnehage med til sammen 72 barn fordelt på 4 avdelinger.

1. Oppfølging av elektronisk tilsyn desember 2012

Dokumentasjon av avvik (jf §4)

Barnehagens ledelse kjenner til kommunens elektroniske avvikssystem (TQM avvikssystem), og ansatte er også informert om dette. Ved tilsynet ble det opplyst at ansatte i liten grad melder avvik gjennom TQM. I det daglige melder ansatte hovedsakelig avvik muntlig til enhetsleder, som følger opp dette. Dette dokumenteres i liten grad.

Vaktmesterbok benyttes for å melde punkter til driftsoperatør. En del mindre avvik/feil meldes direkte til vaktmester muntlig eller per telefon. Større bygningsmessige avvik meldes Trondheim eiendom via e-post eller TQM. Ved hastesaker ringes driftsoperatør, eller andre ansvarlige. Slike muntlige meldinger blir i liten grad dokumentert.

Avvik på interne driftsrutiner blir sjelden registrert skriftlig. Enhetsleder mottar ofte meldinger på kontoret, som blir ordnet opp i med en gang uten at det loggføres/registreres noe sted. Andre avvik kan bli tema på personalmøter og dokumentert i møterefater. Det foreligger ingen samlet oversikt over avvik og behandling av disse. Barnehagen har ingen praksis for å foreta en årlig gjennomgang av alle avvik.

Det ble ved tilsynet opplyst at alle skader på barn meldes skriftlig på eget skademeldingsskjema og på samlelister som sendes forsikringsselskap hver 3.mnd. Enhetsleder foretar gjennomgang av meldte skader på barn fortløpende, men bør foreta samlet gjennomgang årlig for å avdekke eventuelle gjentatte hendelser/situasjoner.

Tilsynet viste at avvik og mangler dokumenteres i ulike systemer/skjema/bøker/kontroller, og barnehagens ledelse mangler en samlet oversikt over innmeldte feil/mangler og avvik. Dette gir et uoversiktlig system for kontroll av at avvik rettes.

Bestemmelsene om internkontroll stiller krav til at man skal jobbe forebyggende. For å avdekke om gjentatte hendelser gir behov for prosedyreendringer i internkontrollsystemet, for å avdekke trender, er det avgjørende at man har en oversikt over alle avvik, og kan gjennomgå disse. Det bør foretas en årlig gjennomgang av alle meldte avvik for å sikre at avvik rettes, samt for å gi en

erfaringstilbakeføring. Ledelsen av barnehagen bør foreta en gjennomgang av rutiner og begreper med personalet for å få en felles forståelse for melding av avvik og ”feil og mangler”.

Avvik nr 1: Barnehagens ledelse har ikke oversikt over meldte avvik, og meldte avvik dokumenteres i for liten grad.

Barnehagens ledelse må gjennomgå enhetens prosedyrer for å sikre at avvik og oppfølging av avvik dokumenteres, og at ledelsen har god oversikt over dette. Det må etableres rutiner for skriftlig systematisk avvikshåndtering og internrevisjon.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. §4 Internkontroll.

Retting av bygningsmessige avvik (jf §4)

Barnehagen hadde hovedvedlikehold i 2013. Det ble ved tilsynet opplyst at barnehagen ikke har bygningsmessige avvik som ikke er rettet.

Gjennomgang av rutiner for å ivareta barnas arbeidsmiljø (jf §4)

Barnehagens ledelse opplyste at de har praksis for å gjennomgå en del av sine internkontrollrutiner i løpet av året på personalmøter og lignende. For en del rutiner, som for eksempel beredskapsplan, kvitterer personalet på at dette er gjennomgått. Barnehagen har gjennomgått deler av internkontrollrutinene på personalmøter og lignende. Disse gjennomgangene dokumenteres i liten grad, i noen tilfeller i referater fra personalmøter, avdelingsmøter og lignende.

Gjennomgang/revidering av rutiner bør kvitteres med dato, slik at man sikrer kontroll med hvilke rutiner som er gjennomgått og gjeldende.

I tillegg foretas oppfrisking av rutiner dersom ledelsen oppdager at rutiner må innskjerpes. Dette gjør at en del rutiner gjennomgås, mens andre kan overses. For å sikre oversikt over hvilke rutiner som er gjennomgått med ansatte bør alle rutiner og revisjoner/gjennomganger dateres, og det bør lages en plan for hvordan man kan sikre årlig kontroll av at skriftlige rutiner samsvarer med praksis.

Barnehagen bør synliggjøre alle systematiske kontroller og gjennomganger som har betydning for barnas arbeidsmiljø i et årshjul eller lignende. Punkter som bør fastsettes er brannøvelser, førstehjelpsopplæring, vernerunder inklusive fokus på barns sikkerhet, kontroll av lekeplassutstyr, gjennomgang av meldte avvik og skademeldinger, gjennomgang av rutiner for å ivareta barnas arbeidsmiljø og bygningsmessige kontroller (ventilasjon, brannalarmanlegg etc).

Førstehjelpskompetanse (jf §15)

Enheten arrangerer førstehjelpskurs for alle ansatte ca annet hvert år. Det føres oppmøtelister for deltakelse på kurs.

Sikkerhet på innendørs lekeareal (jf §14)

Ved tilsynet ble det opplyst at sikkerhet på innendørs lekeareal kontrolleres og følges opp fortløpende av personalet. Personalet utbedrer selv, eller melder til driftsoperatør for utbedring. Det benyttes ikke sjekkliste eller lignende, og gjennomførte kontroller dokumenteres ikke.

Det ble ved tilsynet opplyst at det gjennomføres årlige vernerunder med tanke på ansattes arbeidsmiljø. Slike vernerunder kan med fordel utvides til også å gjelde barnas arbeidsmiljø, og at man samtidig foretar kontroll av sikkerhet på innendørs lekeareal etter fastlagt sjekkliste.

Det ble avdekket noen sikkerhetsmangler ved befaringen i barnehagens lokaler som burde vært fanget opp ved kontrollrunder (se avvik nr. 3). Det må derfor benyttes mer detaljert sjekklister ved kontrollrundene for å sikre at viktige sikkerhetspunkter er kontrollert og for å dokumentere at sikkerhet for barn er vurdert.

Avvik nr. 2: Det er ikke etablert et system for tilfredsstillende kontroll av barnehagens innelekeområde med tanke på barns arbeidsmiljø og sikkerhet.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. §4 Internkontroll og § 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Sikkerhet på utelekeplass (jf §14)

Driftsoperatør gjennomfører månedlig visuell ettersyn av lekeplassen samt årlig kontroll etter sjekklister. Ved tilsynet ble det fremlagt dokumentasjon fra siste årskontroll datert 08.04.14.

Kommunens lekeplasskontrollører foretar kontroll av barnehagens lekeplassutstyr en gang hvert år. Dokumentasjon på sist gjennomførte lekeplasskontroll fra 23.06.13 ble fremlagt ved tilsynet. Kontrollen avdekket 12 C-feil. Disse var ikke utkvittert rettet, men driftsoperatør redegjorde for status på de ulike punktene ved tilsynet.

Det bør etableres gode rutiner for å sikre at barnehagens ledelse informeres om resultatene fra kontroller som gjennomføres av Trondheim eiendom. Det er viktig at barnehagens ledelse har kjennskap til den informasjon som er nødvendig for å ivareta barnas helse og sikkerhet. Trondheim eiendom gikk over fra papirbasert system for sine kontroller til nettbrett i 2013/2014. Dette gjør at dokumentasjon som tidligere ble lagret og oppdatert i perm ved barnehagen, nå kun er tilgjengelig elektronisk. Trondheim eiendom må sammen med barnehagens ledelse avklare hvordan rapport fra årlig ettersyn med lekeplassen og oppfølging av denne skal gjøres kjent for barnehagen.

Ved Sjetne barnehage er det etablert en rutine hvor det foretas daglig inspeksjon av utendørs lekeområde. Det er utarbeidet en egen sjekklister for denne kontrollen, og det er etablert en enkel utkvittering av gjennomført kontroll. Mangler som oppdages tas opp i personalgruppa på morgenmøter, og større avvik meldes videre i systemet om nødvendig.

Vask av leker (jf §17)

Barnehagen har etablert rutiner for lekevask på hver avdeling. Rutinene beskriver vask av leker som erfaringsmessig ofte puttes i munnen minst hver 14. dag. Ved mye sykdom intensiveres vaskerutinene. Rutinene er i samsvar med anbefalingene fra Folkehelseinstituttet og miljøenheten. Eksempler på utfylte vaskelister ble fremlagt ved tilsynet.

2. Forhold avdekket ved befaring av barnehagens lokaler

Sikkerhet på barnehagens innelekeområde.

Det ble ved befaringen påpekt forhold som kan medføre risiko for barneulykker. Dette dreide seg om manglende skåldesikring av vannkraner som er tilgjengelig for barna (som for eksempel kraner på hovedkjøkken og stellerom), manglende komfyrværn på Bikuben og manglende sikring av høy reol/skap på lite lekerom på Sneglehuset. Det må foretas en gjennomgang av barnehagens innelekeområde med fokus på sikkerhet for barn, og avdekkede avvik må rettes.

Avvik nr. 3. Sikkerheten på barns innelekeområde er ikke tilstrekkelig ivaretatt.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. §§ 4 Internkontroll og 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Rengjøring og vedlikehold

I grovgarderobene på avdelingene er det etablert mattesoner/teppegulv som dekker gulvet på grovgarderoben. Slike såkalte renholdssoner er en vanlig løsning i kommunal barnehager og skoler i Trondheim. Teppegulvene skal binde opp støv, smuss og fuktighet for å redusere mengdene som dras lenger inn i lokalene. Bruk av slike matter stiller strenge krav til renhold, vedlikehold og utskifting.

Ved tilsynet var mattene på spesielt avdelingene **Sneglehuset** og **Bikuben** tydelige nedslitt, spesielt i gangsonene midt på. På **Bikuben** var det i tillegg en glipe i skjøten mellom to matter. En matte som er for gammel vil være utslitt, møkkete og langt fra optimal for å fjerne smuss og fukt fra innemiljøet. Tilfredsstillende rengjøring av selve mattene vil også være vanskelig. Dette vil kunne gi dårligere luftkvalitet, som igjen kan føre til helseplager hos brukerne av bygget.

Avvik 4: Mattesoner i grovgarderobes på avdelingene Sneglehuset og Bikuben er nedslitt.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v §§ 9 utforming og innredning, 13 Rengjøring og vedlikehold og 19 Inneklima, luftkvalitet.

Lydforhold

I fellesrom med kjøkken (rom 114) på Bikuben ble det ved tilsynet registrert støy fra tilluftsventilene til ventilasjonsanlegget,

Miljøenhetens vurdering er at støynivået i rommet sannsynligvis overskrider grenseverdier i NS 8175, og det må i så fall iverksettes tiltak for å sikre tilfredsstillende lydnivå i rommet. Det må fremlegges dokumentasjon i form av målerapport som viser tilfredsstillende lydnivå innendørs fra bygningens tekniske installasjoner.

Avvik 5: Støyforholdene i fellesrom/kjøkken på Bikuben oppleves som utilfredsstillende.

Støyforholdene i fellesrom/kjøkken må kartlegges og eventuelle tiltak må iverksettes for å sikre tilfredsstillende lydforhold

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørette helsevern i barnehager og skoler § 21 Lydforhold.

Sikkerhet på uteområdet:

Flere kantstokker rundt sandbassengene har råteskader, noe som også ble påpekt ved siste årskontroll (definert som C-feil). Flere av de loddrette kantstokkene rundt sklie nord-vest på tomta var skadet, slik at spisser stakk opp. Dette kan utgjøre en ulykkesrisiko for barn ved fall, og må utbedres.

Avvik 6: Råteskadede kantstokker med spisser utgjør en sikkerhetsrisiko og må utbedres.

Avviket er hjemlet i i forskrift om miljørette helsevern i barnehager og skoler § 14 Sikkerhet og helemessig beredskap

Miljøenhetens konklusjon

Sjetne barnehage har etablert en del rutiner for å ivareta barnas arbeidsmiljø, men må etablere rutiner for systematiske kontroller av barns arbeidsmiljø og sikkerhet. Dokumentasjon av avvik og behandling av disse må forbedres for å sikre full oversikt over alle hendelser.

TRONDHEIM KOMMUNE
Miljøenheten

Vår referanse
14/2682

Vår dato
08.05.2014

Tilsynet avdekket 6 avvik fra *forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.* som må rettes.

Miljøenheten ber om skriftlig bekreftelse **innen 01.08.2014** på at avvikene er rettet.

Ved manglende dokumentasjon og bekreftelse på at avvik er rettet innen fristen, er denne rapporten å betrakte som et varsel om at pålegg vil bli gitt for at forholdene skal bringes i orden. Vi viser i denne forbindelse til Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid §14 om retting.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
miljøsjeff

Elin Grønvold Aunet
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi: Postmottak Oppvekstkontoret